EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON (EL) 2021/1561,

29. aprill 2021,

tähelepanekutega, mis on Euroopa Liidu 2019. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa, X jagu – Euroopa välisteenistus

EUROOPA PARLAMENT,

— võttes arvesse oma otsust Euroopa Liidu 2019. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, X jagu – Euroopa välisteenistus,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 100 ja V lisa,

— võttes arvesse väliskomisjoni arvamust,

— võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0063/2021),

A. arvestades, et kõik liidu institutsioonid peavad Euroopa kodanikele avaliku sektori vahendite kasutamise kohta aru andma ning tagama seejuures võimalikult suure läbipaistvuse, et saaks teha tõhusat demokraatlikku kontrolli;

B. arvestades, et liidu strateegiline kommunikatsioon on muutumas Euroopa tegevuskavas esmatähtsaks, mis tähendab, et desinformatsiooni vastu võitlemiseks ja liidu suurema vastupanuvõime tagamiseks peavad liidu avaldused olema objektiivsed ja usaldusväärsed;

C. arvestades, et kõigis liidu institutsioonide organisatsioonisisestes ja juhtimissüsteemides, samuti institutsioonide vastutusalasse kuuluva poliitika kavandamisel ja elluviimisel tuleb arvesse võtta soolist aspekti ja soolist võrdõiguslikkust;

Euroopa Kontrollikoja tähelepanekud

1. märgib rahuloluga, et kontrollikoja aastaaruande 9. peatükki „Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik 5 „Haldus““ puudutavate tähelepanekute kohaselt Euroopa välisteenistusega seotud tehingute valimis kolmandat aastat järjest puudusi ei leitud ning välisteenistuse iga-aastases tegevusaruandes olulist veamäära ei tuvastatud;

2. võtab teadmiseks üldised tähelepanekud, mille kontrollikoda tegi lepinguliste töötajate arvu ja sellega seotud eelarveassigneeringute suurenemise kohta aastatel 2012–2018; märgib, et suurenemine tulenes Euroopa välisteenistuse ülesannetest, mis on seotud Euroopa välisteenistusele eriti ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas antud uute operatiivtegevus- ja poliitiliste kohustustega, desinformatsiooni vastu võitlemise tegevuskava rakendamisega ning sellega, et liidu delegatsioonide füüsilise ja IT-turvalisuse suurendamine on kiireloomuline prioriteet; märgib, et Euroopa välisteenistuse lepinguliste töötajate koguarv suurenes 322-lt 444-le (38 % kasv); toetab Euroopa välisteenistuse pingutusi tugevdada oma haldussüsteemi ja palub välisteenistusel eelarvekontrollikomisjonile aru anda, millised tulemused ja mõju lepinguliste töötajate arvu suurenemisel on; ergutab Euroopa välisteenistust koostama ja jagama suuniseid parimate tavade kohta, kuidas töölevõtmismenetlusi korraldada, et tagada avatus, õiglus ja läbipaistvus;

3. kutsub kontrollikoda üles uurima võimalusi, kuidas anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse raames muude liidu institutsioonide halduskulude kohta rohkem teavet;

4. kordab, et üldisse auditikäsitusse tuleks lisada rohkem audititööd ja sihipärasemat hindamist; kordab, et nõuab Euroopa välisteenistuse halduskulude ja tugitegevuste sihipärasemat läbivaatamist, eriti valdkondades, mis on Euroopa välisteenistuse jaoks üha olulisemad või isegi kriitilise tähtsusega, nagu strateegilise kommunikatsiooni suutlikkus ja infotehnoloogia (nt küberturvalisus), delegatsioonide üldine julgeolekupakett ning tsiviilotstarbelise ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide toetamise platvormi taristu, finantsjuhtimine ja haldustugi;

Inimressursid

5. märgib, et rahvusvahelises keskkonnas on üha rohkem ebastabiilsust ja uusi probleeme, mille tõttu on veel tähtsam, et liit tegutseks üleilmsel tasandil; rõhutab, et Euroopa välisteenistusel on liidu välispoliitika juhtimisel keskne roll; märgib, et kuigi Euroopa välisteenistusele on antud suurem roll, ei ole selle töötajate arvu samavõrra suurendatud; nõuab, et välisteenistuse käsutusse antaks piisavad inimressursid, et liidu tõhusat tegutsemist üleilmsel tasandil mitte ohtu seada;

6. märgib, et Euroopa välisteenistusel on liidu välispoliitika sidususe tagamisel tähtis osa; rõhutab samuti, et liidu tõhusa ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika edukaks elluviimiseks tuleb eraldada vajalikud vahendid;

7. kutsub Euroopa välisteenistust üles tugevdama idapartnerluses ja Lääne-Balkani riikides liidu delegatsioone ning looma ametikohti kohalikele töötajatele, kes vastutavad õigusloomealase tööga seotud aruandluse eest, et suurendada liidu teadmisi naabruses asuvatest riikidest ja nende õigusaktide ühtlustamist liidu õigustikuga; rõhutab, et neid riike tuleb aidata reformide lõpuleviimisel ja nende kodanikke tuleb liidu poliitikast tõhusamini teavitada; rõhutab, et idapartnerluse ja Lääne-Balkani piirkonnas tuleb liidu delegatsioonide vahel arendada horisontaalsemaid sidemeid ja edendada koostööd, eelkõige teabe ja eksperditeadmiste korrapärase vahetamise ning muude edukate töömeetodite loomise kaudu, et pakkuda demokraatiat ja Euroopat toetavates reformides osalevatele naaberriikidele parimat võimalikku abi; kutsub Euroopa välisteenistust üles võtma meetmeid, et lahendada probleemid, mille tagajärjel tekkisid hangetes tuvastatud vead, ja hoidma reeglite rikkumise edaspidi ära;

8. on mures, et Euroopa välisteenistuse töötajate koosseisu geograafiline tasakaalustamatus on pidev probleem, eelkõige mis puudutab delegatsioonijuhtide, keskastme juhtide ja kõrgema juhtkonna ametikohti; märgib, et võrreldava rahvaarvuga riikide ning Lääne- ja Ida-Euroopa riikide esindatuse vahel on suured erinevused; rõhutab, et nii nagu kõik Euroopa institutsioonid, peab ka Euroopa välisteenistus tagama, et kõik liikmesriigid oleksid proportsionaalselt esindatud, ning võtma seejuures arvesse kandidaatide pädevust ja saavutusi; nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus parandaks geograafilist tasakaalu, et tagada kõigi liikmesriikide kodanike nõuetekohane esindatus, mis kajastab liikmesriikide mitmekesisust, nagu on ette nähtud ELi ametnike personalieeskirjade artiklis 27; tunneb heameelt selle üle, et Euroopa välisteenistus püüab hoida ELi liikmesriikide personalivõrgustikku personali koosseisuga kursis, avaldada vabade töökohtade teateid ja toetada riikide pingutusi kandidaatide arvu suurendamiseks; palub Euroopa välisteenistusel aru anda, kuidas töölevõtmise eest vastutava valikukomisjoni liikmed kodakondsuse kaupa jagunevad; palub Euroopa välisteenistusel esitada töötajate 2019. aasta statistika vastavalt nende kodakondsusele;

9. märgib, et liikmesriikide lähetatud ekspertide arv hakkas pärast kaheaastast stabiliseerumist veidi suurenema – aastatel 2017–2018 oli see 449 ja 2019. aastal 461, ning märgib, et liikmesriikide lähetatud tsiviilisikutest ekspertide profiil on muutunud spetsiifilisemaks; võtab rahuloluga teadmiseks, et lähetatud riiklike ekspertide kohta võeti 2019. aastal vastu uus organisatsioonisisene poliitika ja peale selle, et lähetatud riiklike ekspertide töölevõtmiseks luuakse uusi ametikohti üksnes kindlate valdkondade spetsialistide jaoks, on võetud mitu meedet, mille eesmärk on lähetatud riiklike ekspertide osakaalu tasakaalustada;

10. kiidab heaks Euroopa välisteenistuse pingutused puuetega inimeste tegevuskava koostamisel ja Euroopa välisteenistuse puuetega inimesi käsitleva poliitika väljatöötamisel; palub Euroopa välisteenistusel teavitada eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni nende meetmete väljatöötamisest ja elluviimisest; rõhutab, et nende meetmete abil tuleb soodustada kaasavamat töökeskkonda;

11. julgustab Euroopa välisteenistust täiendama praegust paindlikku töökorraldust sellega, et kaitstakse töötajate õigust olla mittekättesaadav;

Soolise võrdõiguslikkuse poliitika

12. võtab rahuloluga teadmiseks, et juhtivatele kohtadele jõudvate naiste osakaal on suurenenud 30,3 %-ni ehk 81 ametikohani (2018. aastal oli see 27,1 % ja 2017. aastal 24,5 %); võtab samuti teadmiseks, et delegatsiooni juhina lähetatud naiste osakaal suurenes 2015. aasta 19,5 %-lt 2019. aastal 27,7 %-ni (ehk 38 lähetatut 137-st); kordab, et toetab Euroopa välisteenistust, kes jätkab koos liikmesriikidega jõupingutusi, et naiskandidaatide arvu suurendada; märgib, et üldiselt moodustasid naised Euroopa välisteenistuse töötajatest 47,7 %; tuletab meelde, et soolist tasakaalu tuleks arvesse võtta ka ELi eriesindajate hulgas, sest kaheksast ELi eriesindajast on kõigest kaks naised;

13. kutsub Euroopa välisteenistust üles töötama selle nimel, et kiiresti saavutada eesmärk, et naiste osakaal kõrgema ja keskastme juhtide seas on 50 %, nagu on sätestatud soolise võrdõiguslikkuse III tegevuskavas, sealhulgas selge ajakava ja meetmete abil, milles on sätestatud, kuidas ja millal see eesmärk tuleb saavutada; kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles täitma oma kohustusi seoses soolise võrdõiguslikkuse ja naiste esindatusega oma teenistuses;

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

14. tunnistab, et Euroopa välisteenistusel on ELi delegatsioonide võrgustiku finantsjuhtimisel tekkinud mitmesuguste kriisiolukordade tõttu probleeme; tunnistab, et sellised olukorrad võivad avaldada suurt mõju eelarvele, eelkõige teatavate halduskulude ja selliste kulude haldamisele nagu turvalisuse ja evakuatsiooni kulud ning COVID-19 pandeemia tõttu logistikas tekkinud lisakulud; palub Euroopa välisteenistusel Euroopa Parlamendi eelarvekontrollikomisjoni kiiresti teavitada, millist eelarvemõju ja -kulusid on pandeemia tekitanud;

15. märgib, et Euroopa välisteenistuse 2019. aasta kogueelarve oli 694,8 miljonit eurot (2018. aasta omast 2,4 % suurem) ja see jagunes järgmiselt: 249,7 miljonit eurot oli ette nähtud välisteenistuse peakorterile ja 445,1 miljonit eurot delegatsioonidele;

16. märgib, et Euroopa välisteenistuse 2019. aasta eelarve täitmisel olid peamised eesmärgid seotud vahendite tugevdamisega, et tulla toime Ühendkuningriigi liidust väljaastumise mõjuga, piirkondlike julgeolekuametnike ja delegatsioonide võrgustike tugevdamisega, Euroopa Liidu sõjalise staabi (ELSS) ning kriisiohjamise ja planeerimise direktoraadi (CMPD) lisapersonaliga, IT-suutlikkusalase teabe ja turvalise sidega;

17. märgib, et peakorteri eelarve oli ligikaudu 250 miljonit eurot, millest 161,8 miljonit eurot (64,8 %) oli seotud koosseisuliste ja koosseisuväliste töötajate palkade ja muude hüvitiste maksmisega, 32 miljonit eurot (3 %) hoonete ja seotud kuludega ning 35,3 miljonit eurot (14 %) IT, arvutisüsteemide, sh salastatud infosüsteemide, seadmete ja mööbliga;

18. märgib, et delegatsioonide 445,1 miljoni euro suurune eelarve jagunes nii, et 129,2 miljonit eurot (29 %) oli ette nähtud koosseisuliste töötajate palkadeks, 161,7 miljonit eurot (36,3 %) hoonetele ja nendega seotud kuludele, 71,6 miljonit eurot (16,1 %) koosseisuväliste töötajate ja väljast tellitavate teenuste jaoks, 37,8 miljonit eurot (8,5 %) muudeks personaliga seotud kuludeks ja 44,7 miljonit eurot (10 %) muudeks halduskuludeks;

19. palub Euroopa välisteenistusel tagada, et liidu Ühendkuningriigi delegatsioonil oleks alaline ja stabiilne staatus, mis on kooskõlas aluslepingutega, ning et talle antaks tema ülesannete täitmiseks inim- ja materiaalsed ressursid, eelkõige mis puudutab õigusnormidele vastavuse järelevalvet;

20. märgib samuti, et komisjon eraldas liidu delegatsioonides tegutsevate komisjoni töötajatega seotud halduskulude katteks 215,8 miljoni euro suuruse toetuse (2018. aastal 196,4 miljonit eurot), mis jagunes järgmiselt: komisjoni V rubriigile 49,6 miljonit eurot (sarnaselt 2018. aastale), rakenduskavade haldustoe eelarveridadele 103,1 miljonit eurot (2018. aastal 91,8 miljonit eurot) ning Euroopa Arengufondile ja usaldusfondidele 63,1 miljonit eurot (2018. aastal 55 miljonit eurot);

21. märgib, et 2019. aastal rahastati kõigi delegatsioonide, kaasa arvatud Euroopa Arengufondi delegatsioonide büroodega seotud ühiseid üldkulusid (üür, julgeolek, koristamine ja muud üldkulud) neljandat aastat järjest täielikult Euroopa välisteenistuse eelarveridadelt;

22. märgib tunnustavalt, et 2019. aastal Euroopa välisteenistuse eelarve täitmine üldiselt paranes, sest kulukohustustest täideti 99,94 % (2018. aastal 99,9 %) ja maksetest 87,9 % (2018. aastal 84,8 %);

23. märgib, et kõigi välisteenistuse halduseelarves tehtud ümberpaigutuste summa oli 20,8 miljonit eurot (2018. aastal 30,8 miljonit eurot), mille tõttu Euroopa välisteenistuse delegatsioonide eelarve vähenes ja peakorteri eelarve suurenes 1,6 miljoni euro võrra;

24. võtab teadmiseks, et eelarve haldamise muudab keerulisemaks see, et delegatsioonides tegutsevate komisjoni töötajatega seotud toimingute rahastamiseks kasutatakse palju eelarveridu (34 eri eelarverida komisjoni eelarve eri rubriikides, pluss Euroopa Arengufondi vahendid); kutsub Euroopa välisteenistust üles kaaluma, kas eelarvearuandlust saaks keerukuse vähendamiseks paremini struktureerida;

25. julgustab seetõttu Euroopa välisteenistust jätkama komisjoniga arutelu eelarve liigenduse ja ridade ühtlustamise võimaluste üle, et hõlbustada Euroopa välisteenistuse eelarve üldist haldamist; on arvamusel, et eelarve täitmine peaks kiiremini lihtsamaks ja ratsionaalsemaks muutuma tänu kehtima hakkavale mitmeaastasele finantsraamistikule ning sellega seoses eelarve liigenduse ja eelarveridade ülesehituses ja struktuuris tehtud muudatustele; on seisukohal, et selle tulemusel eelarvekulude kontroll tõenäoliselt paraneb ja vigade esinemise risk väheneb; peab kiiduväärseks ettepanekut, mille Euroopa välisteenistus tegi 2020. aasta alguses ulatusliku lihtsustamise kohta; tunnistab, et see ettepanek on praeguse COVID-19 pandeemia tõttu lükatud edasi 2022. aastasse, ja Euroopa välisteenistus esitas 2020. aasta septembris komisjonile veel ühe lihtsustamisettepaneku;

26. peab kiiduväärseks kõiki algatusi, millega püütakse Euroopa välisteenistuse eri halldusprotsesside juhtimist järkjärgult parandada, mille tõttu on kohandatud ka Euroopa välisteenistuse organisatsioonistruktuuri; kordab, et toetab algatust „Innovatiivne 2019“, ja innustab Euroopa välisteenistust ühtlasi jätkama oma eri riskide kindlakstegemise ja nende riskide leevendamise meetmete täpsemaks muutmist ning kõigi kehtivate õiguslike aluste kindlakstegemist, et tagada organisatsioonis tõhusam otsuste tegemine;

27. palub, et Euroopa välisteenistus kirjeldaks järgmises iga-aastases tegevusaruandes oma tulemuspõhist juhtimisraamistikku põhjalikumalt ja tugineks seejuures asjakohastele peamistele tulemusnäitajatele, mida ta eri haldusvaldkondades kasutab, sealhulgas sellega seotud personali arv, et Euroopa välisteenistuse poliitiliste eesmärkide täitmist paremini hinnata;

28. märgib, et Euroopa välisteenistus otsustas teatavate protsesside juhtimise uuesti tsentraliseerida, et neid rakendataks delegatsioonides ühtmoodi, ning leevendada korduvaid töökorralduslikke puudusi ja optimeerida finantstehingute juhtimist; peab neid pingutusi kiiduväärseks ning tunneb heameelt, et Euroopa välisteenistus on eelarvepädevate institutsioonide poolt varem esile toodud probleemide lahendamiseks teinud pragmaatilisi algatusi ja võtnud meetmeid;

29. on seisukohal, et kuna teatavatel delegatsioonidel on suur töökoormus, kuid liiga vähe töötajaid, ja kuna kõige tähtsam on poliitiline töö, siis on juhtimise ja probleemide lahendamise seisukohast õige, et suure maksumusega hangete menetlemiseks loodi keskküksus ja delegatsioonide jaoks kasutatakse üldhankeid;

30. usub, et hanked ja eelarvehaldus tuleb tingimata digitaliseerida; tuletab meelde, et dokumendihaldus on eelmises sisekontrolli uuringus tuvastatud nõrgimaid komponente, mis väärib institutsioonilise mälu ja juhtimistoimingute jälgitavuse huvides kõigi Euroopa välisteenistuse sidusrühmade pidevat tähelepanu; kutsub seetõttu Euroopa välisteenistust üles parandama oma digisüsteeme ja dokumendihaldust ning hakkama võimaluse korral kasutama täiustatud haldus- ja arhiveerimisvahendeid ning paberivabu dokumendihaldusprotsesse;

31. peab tervitatavaks, et Euroopa välisteenistus kasutab võimaluse korral alati tasuta ja avatud lähtekoodiga tarkvara;

32. innustab Euroopa välisteenistust järgima Euroopa Andmekaitseinspektori soovitust, mille kohaselt tuleks liidu institutsioonide ja Microsofti vahel 2018. aastal allkirjastatud institutsioonidevahelise litsentsilepingu ja rakenduslepingu üle hakata uusi läbirääkimisi pidama, et saavutada digitaalne suveräänsus, vältida seotust müüjaga ja kontrolli puudumist ning tagada isikuandmete kaitse;

33. toetab pingutusi, mida Euroopa välisteenistus teeb finantsmääruse kohaselt finantsjuhtimise optimeerimiseks; mõistab, et delegatsioonide juhtimisel on vaja teatavat paindlikkust, et delegatsioonide töös ei tekiks katkestusi; tuletab aga meelde, et ajutised töökorralduslikud lahendused – delegatsioonide juhtide asetäitjatele edasivolitatud eelarvevahendite käsutajatena tegutsemise õiguse andmine –, mille eesmärk on tagada delegatsioonides pidev töö ja komisjoni tegevuseelarve täitmine, peavad jääma endiselt rangelt peakorteri järelevalve alla;

34. rõhutab, et tuleb jätkata finants- ja haldusjuhtimise ratsionaliseerimise ja ajakohastamise parandamist; tunneb heameelt selle üle, et peetakse aru Euroopa välisteenistuse eelarve lihtsustamise üle; juhib sellega seoses tähelepanu sellele, et Euroopa välisteenistus peab jätkama pingutusi eelarveridade lihtsustamiseks; nõuab, et Euroopa välisteenistuse haldust ajakohastataks ja lihtsustataks, muu hulgas projekti „Innovatiivne 2019“ täieliku elluviimise kaudu;

Kontrolli tõhusus seaduslikkuse ja korrektsuse puhul

35. võtab teadmiseks, kui palju kõrvalekaldeid leiti kulukohustuste ja maksete eelkontrollimisel (1 193 kulukohustustega seotud toimingust oli kõrvalekaldeid 308 juhul ja 2 119 maksest 394 juhul); on mures, et mõlemal juhul on vead halduslikku laadi, st kulukohustuste summad on valed või eelkontrolliks esitatud maksete kohta puuduvad tõendavad dokumendid; võtab teadmiseks, et alates 2020. aasta jaanuarist on rakendatud kõrvalekallete koodide läbivaadatud loetelu, mille eesmärk on vea liik paremini kindlaks teha; palub, et Euroopa välisteenistus uuriks haldusvigade juhtumeid ja lahendaks need ning annaks Euroopa Parlamendile tulemustest aru; nõuab, et rakendataks meetmeid, mis aitaksid üldist veamäära alandada;

36. peab kiiduväärseks, et 2018. aastast arendatav sisemisel juhuvalimil põhinev Euroopa välisteenistuse järelkontrolli meetod on olnud tulemuslik ja seda täiustatakse pidevalt, ja et veamäärad on esitatud personalikuludega seotud jooksvate kulude põhivaldkondade kaupa, st taristu- ja muud tegevuskulud, turvalisus ning infotehnoloogia ja telekommunikatsioon;

37. märgib, et Euroopa välisteenistus ja kontrollikoda tõlgendavad hankemenetluse vigade kvantifitseerimist endiselt erinevalt; on seisukohal, et seda tuleks käsitleda ka järgmisel eelarveaastal, et muuta Euroopa välisteenistuse haldus-eelarve haldamisel esinenud vigade rahalise tähtsuse hindamine täpsemaks;

38. palub Euroopa välisteenistusel jätkata vastavalt finantsmääruse artiklile 262 2019. eelarveaastat puudutavate järelmeetmete kohta aru andmist;

Strateegiline kommunikatsioon

39. märgib tunnustavalt, et desinformatsiooni- ja hübriidohtude vastu võitlemiseks on tugevdatud Euroopa välisteenistuse strateegilise kommunikatsiooni suutlikkust ja töövahendeid, sest idanaabruse, Lääne-Balkani ja lõunanaabruse jaoks loodi kolm rakkerühma, ning Euroopa välisteenistus osaleb liidu institutsioonide ja liikmesriikide vahel loodud varajase hoiatamise süsteemis; kutsub Euroopa välisteenistust üles arendama seda poliitikat koos parlamendi uue välissekkumist käsitleva erikomisjoniga, et reageerimisvõimet täiustada; võtab teadmiseks ja peab kiiduväärseks, et Euroopa välisteenistus tegi Euroopa Parlamendi valimiskampaania ajal desinformatsiooni vastu võitlemiseks paljude Euroopa Parlamendi büroodega koostööd;

40. rõhutab, et tahtliku ja ulatusliku süstemaatilise desinformatsiooni levitamine on liidu avaliku diplomaatia jaoks terav strateegiline probleem, millega tegelemiseks tuleks kiiresti eraldada piisavad rahalised, IT- ja inimressursid; toetab poliitikakujunduse, avaliku diplomaatia ja strateegilise kommunikatsiooni seose tugevdamist;

41. rõhutab, et strateegilist kommunikatsiooni on vaja, et võidelda pahatahtliku sekkumise, sealhulgas välispropaganda ja desinformatsiooni vastu; rõhutab Euroopa välisteenistuse strateegilise kommunikatsiooni rakkerühma tähtsust ja nõuab, et Hiinast ja Lähis-Idast, eelkõige Iraanist lähtuva sekkumise vastu võitlemiseks loodaks spetsiaalne strateegilise kommunikatsiooni rakkerühm ning et sellele rakkerühmale tagataks vajalikud rahalised ja inimressursid; rõhutab, et strateegiline kommunikatsioon peab hõlmama võitlust COVID-19 pandeemiaga seotud desinformatsiooni vastu;

42. rõhutab, et kõigis üksustes peab valitsema julgeoleku- ja ohutuskultuur ning selleks tuleb tagada, et Euroopa välisteenistusel oleks piisavalt töötajaid, menetlusi, vahendeid (sealhulgas IT) ning piisav taristu ja eelarve, et täita ootamatutes ja kriisiolukordades kriitilise tähtsusega ja olulisi ülesandeid; nõuab, et vähendataks eelkõige küberturvalisusega seotud julgeolekuriske, suurendades turvameetmeid, mis kaitsevad Euroopa välisteenistuse digitaristut välisohtude ja -rünnakute eest;

Liidu vahendite haldaja kinnitus

43. märgib, et oma halduskulude haldamise (eelkõige seoses hankeküsimustega) kohta esitas põhjendatud reservatsioonid ainult kaks delegatsiooni – s.o delegatsioon Süürias (alates 2017. aastast) ja delegatsioon Djiboutis; kutsub Euroopa välisteenistust üles astuma nende küsimuste uurimiseks vajalikke samme;

44. kutsub Euroopa välisteenistust üles esitama oma iga-aastases tegevusaruandes lisateavet inspekteerimisprogrammi kohta, et saada ülevaade liidu delegatsioonide tulemuslikkusest ja toimimisest; on samuti seisukohal, et delegatsioonide inspekteerimise ja Euroopa välisteenistuse kindlust andva raamistiku seost tuleks paremini selgitada ning näidata, kuidas inspekteerimiste tulemuste ja soovituste kasutamine aitas saavutada delegatsioonide töömeetodite suuremat sidusust, homogeensust ja tõhusust; rõhutab, et tuleb analüüsida delegatsioonide finantsjuhtimise tõhusust ja korrektsust;

Pettuste ennetamine ja avastamine

45. tunneb heameelt selle üle, et Euroopa välisteenistus kohandab oma pettusevastase võitluse strateegiat pidevalt koostöös kõigi välissuhete peadirektoraadi direktoraatidega ja OLAFiga sisseseatud spetsiaalse korra alusel; rõhutab, et tuleb teha kõik vajalikud jõupingutused, et jagada ja vahetada oma töökorralduslike probleemide kohta teavet, et teha oma tegevuses ja programmides riskantsed valdkonnad paremini kindlaks; kutsub Euroopa välisteenistust üles tegema kindlaks võimalikud poliitikavaldkonnad, kus OLAFiga tuleks pettuste tõhusaks ennetamiseks tihedamat koostööd teha;

46. märgib tunnustavalt, et välissuhteid puudutavas pettusevastase võitluse strateegias koostati ametlikult ühised suunised, mis on suur edasiminek; tuletab meelde, et need suunised tuleb edastada kõigile delegatsioonide juhtidele ja neid tuleb sisekontrolliraamistiku olukorda ja põhjalikku riskianalüüsi käsitleva uuringu käigus korrapäraselt hinnata; märgib, et 2019. aastal väidetavast rikkumisest teatamise juhtumeid ei olnud;

47. märgib, et 2019. aastal teatas Euroopa välisteenistus OLAFile kahest juhtumist ja sai teavet viie OLAFi uurimise tulemuste kohta; kutsub Euroopa välisteenistust üles tegema selgelt kindlaks, millistes poliitikavaldkondades valitseb oht ja kus võib tekkida huvide konflikt, ning suurendama delegatsioonide juhtide teadlikkust neist; märgib, et 12 % delegatsioonidest teatas, et on täheldanud pettuseriskiga seotud muutusi, ja pettuste avastamise koolitust sooviti varasemast rohkem (46 % delegatsioonidest ja 35 % peakorteri osakondadest);

48. kutsub Euroopa välisteenistust üles hakkama kujundama Euroopa Prokuratuuriga sisseseatavat kahepoolset koostööd ja integreerima selle ühe komponendina oma üldise pettusevastase võitluse strateegiasse; tuletab meelde, et finantsmääruse artiklis 123 on ette nähtud moodustada siseauditi järelevalvekomitee, kelle ülesanne on tagada Euroopa välisteenistuse siseaudiitori sõltumatus, siseauditi funktsiooni järelevalve ja esitatud soovituste tõhus järelkontroll;

Eetikaraamistik

49. kutsub Euroopa välisteenistust üles parandama töötajate teadlikkust ja arusaama välisteenistuse eetikaraamistikust ja -kultuurist ning esitama selleks eetikaküsimuste kohta asjakohast teavet; on seisukohal, et eritähelepanu tuleks pöörata sellele, kas töötajad teavad, kuidas ebaeetilise käitumisega seotud probleemidest teatada, ning samuti nende turvatunde suurendamisele; rõhutab, et iga-aastase riskijuhtimistoimingu käigus tuleb eetikaga seotud riskid kindlaks teha, neid hinnata ja juhtida;

50. innustab Euroopa välisteenistust hakkama kiiresti korraldama oma töötajatele korrektse käitumise (mis puudutab eetikat, pettusevastast võitlust, korruptsioonivastast võitlust, ahistamisvastast võitlust, konfidentsiaalsustaset) valdkonnas süstemaatilisi koolitusi ja teadlikkuse suurendamise üritusi; on veendunud, et selline koolitus peaks kuuluma äsja tööle võetud töötajate kohustuslike organisatsioonisiseste koolituste hulka;

51. on samuti seisukohal, et eetikanorme tuleb arvesse võtta võimalike huvide konfliktide ja tundliku siseteabe lekkimise vältimiseks; toetab ideed kehtestada delegatsioonide töö eripära arvesse võttes Euroopa välisteenistuse eetikasuunised, mille abil maandada liidu ja Euroopa välisteenistuse, eriti delegatsioonide juhtide mainega seotud ohte;

52. soovitab tungivalt, et Euroopa välisteenistus ühineks läbipaistvuse suurendamiseks teenustaseme kokkuleppe alusel ELi läbipaistvusregistriga, avalikustades kõik kohtumised kõigi lobiorganisatsioonidega, kes püüavad mõjutada liidu institutsioonide õigusloome- ja poliitika rakendamise protsessi; ei nõustu Euroopa välisteenistuse arvamusega, et kohustus registreerida kolmandate riikide lobitöötajatega peetavad kohtumised muudaks liidu majandushuvidega tegelemise kolmandates riikides liidu delegatsioonide juhtide jaoks keeruliseks; on veendunud, et kodanikel peaks olema õigus teada, milliste organisatsioonidega liidu saadikud kohtuvad;

53. rõhutab, et Euroopa välisteenistus peab rikkumisest teatamist käsitlevaid komisjoni suuniseid igati järgima, eelkõige selleks, et kaitsta heas usus rikkumisest teatajaid igasuguse kahju eest;

Huvide konflikt

54. rõhutab, et töötamine pärast avalikku teenistust ja nn pöördukse efektist tulenev huvide konflikt on liidu institutsioonides sage probleem; nõuab Euroopa välisteenistuselt personalieeskirjade ja eriti selle artikli 16 ning personalieeskirjade muude kohaldatavate sätete tõhusat ja järjepidevat kohaldamist, et hoida ära eelkõige kõrgemate ametnike ja liikmesriikide lähetatud ekspertidega seotud huvide konfliktid; on mures hiljutiste pöördukse efekti juhtumite pärast ja kutsub Euroopa välisteenistust üles vaatama läbi kõik võimalikud probleemsed üleminekud erasektorisse või kolmandate riikide organisatsioonidesse ning jätkama endise kõrgema ametniku ametikohtade jälgimist kuni kohustusliku ooteaja lõpuni;

55. peab väga kahetsusväärseks, et Euroopa välisteenistus ei ole kuue aasta jooksul (sh 2019. aasta kohta) avaldanud ühtegi otsust, mille ta on teinud endiste kõrgemate ametnike kutsetegevuse kohta, ning sellega on jätnud personalieeskirjade artiklist 16 tulenevad kohustused täitmata; väljendab heameelt selle üle, et Euroopa välisteenistus hakkas neid otsuseid, sh tagasiulatuvalt varasemate aastate otsuseid, avaldama 2020. aastal; nõuab sellega seoses, et Euroopa välisteenistus avaldaks endiste kõrgemate ametnike kutsetegevuse kohta tehtud otsused nüüdsest igal aastal ning kontrolliks pidevalt, kas need isikud järgivad neile kehtestatud tingimusi, ja võtaks vajaduse korral nende tingimuste täitmise tagamiseks otsustavaid meetmeid;

56. märgib, et Euroopa välisteenistus kohaldab kõrgemale juhtkonnale pärast nende ametiaja lõppemist kaheaastase ooteaja esimese 12 kuu jooksul keeldu; tuletab meelde, et peamine põhimõte, mida endised töötajad peavad järgima, on konfidentsiaalsuskohustus;

57. rõhutab, et artikli 16 kohaselt on liidu institutsioonidel õigus taotlus, mille endine ametnik on teatavale tööle asumiseks esitanud, tagasi lükata, kui piirangutest institutsioonide õigustatud huvide kaitsmiseks ei piisa; peab murettekitavaks, et tihti ei ole endiste avaliku sektori töötajate edasisele tegevusele kehtestatud piiranguid võimalik rakendada; innustab liidu institutsioone ja ameteid seetõttu kaaluma kõiki personalieeskirjade artikli 16 kohaseid võimalusi;

Kinnisvarapoliitika

58. tunneb heameelt selle üle, et ühispaiknemises, millega on hõlmatud 7 % kogu delegatsioonide büroopinnast, valitseb positiivne suundumus; märgib tunnustavalt, et Euroopa välisteenistus kiitis 2019. aastal heaks 22 uut ühispaiknemisprojekti, mis hõlmavad 68 delegatsiooni (mille tulemusel on sõlmitud kokku 115 ühispaiknemislepingut); märgib, et praegu hõlmavad ühispaiknemised peamiselt liikmesriike ja partnerriike (43), Euroopa elanikkonnakaitse ja humanitaarabioperatsioonide peadirektoraati (20), muid liidu asutusi, nt EUIPO, EASA ja Frontex (17), EIPd (15), ELi eriesindajaid (10) ja ÜJKP missioone – Euroopa Liidu piirihaldamise abimissioon ja EUCAP – (10);

59. innustab Euroopa välisteenistust jätkama hoonete haldamisel liikmesriikidega vahendite koondamist ja kohaliku koostöö edasiarendamist ning pöörama seejuures eritähelepanu parima hinna ja kvaliteedi suhtele, julgeolekuküsimustele ning liidu mainele ja nähtavusele ja eelarve optimeerimisele;

60. märgib tunnustavalt, et ühispaiknemislepingute arvu suurenemise tõttu on kulude sissenõudmise süsteemi konsolideeritud ja standardiseeritud sellega, et ühispaiknemisest laekuvat tulu on veel rohkem tsentraliseeritud ja kokkulepitud teenustaseme lepingute suhtes on kohaldatud haldustasusid; märgib, et 2019. aastal teeniti umbes 10 miljonit eurot tulu; palub Euroopa välisteenistusel esitada läbipaistvuse tagamiseks ülevaade, kuidas see tulu eraldati;

61. peab kahetsusväärseks kontrollikoja järeldusi, et puuetega inimestel on täielik pääs vaid vähestesse liidu delegatsioonide büroodesse; palub Euroopa välisteenistusel kaaluda oma büroode kohandamist, kui see on tehniliselt ja rahaliselt võimalik ja kui seda kohalike õigusaktide kohaselt nõutakse, et parandada piiratud liikumisvõimega inimeste pääsu büroodesse;

62. märgib, et delegatsioonide büroodest oli Euroopa välisteenistuse omanduses endiselt 19 % ning ostuväljavaated tekkisid Argentinas ja Kongo Demokraatlikus Vabariigis; märgib, et delegatsioonide võrgustikku kuuluvate büroode ja eluruumide üürimisele kulus 72,8 miljonit eurot ning peakorteris asuvate kontorite üürimisele 19,1 miljonit eurot;

63. tunneb heameelt eluasemepoliitika läbivaatamise üle ja nõuab, et parlamendile esitataks aegsasti peamised tulemused, milleni on jõutud uuendatud meetodiga, mille kohaselt võrreldakse välisteenistuse eluasemepoliitikat liikmesriikide ja muude rahvusvaheliste organisatsioonide omaga;

64. märgib tunnustavalt, et tegevuskava abil, mille Euroopa välisteenistus kehtestas Euroopa välisteenistuse kinnisvarapoliitikat käsitlenud kontrollikoja 2016. aasta eriaruandes antud soovituste järgimiseks, oli võimalik teha edusamme, mida kontrollikoda tunnustas;

65. kutsub Euroopa välisteenistust üles tegema edusamme ka ülejäänud soovituste elluviimisel, mis puudutavad vajadust saada portfellist ülevaade, jälgides kontorite ja eluruumide turuhindu, ning hakkama lisaks oma praegusele igaaastasele töödokumendile koostama keskmise pikkusega perioodi kava; tuletab meelde, et iga töötaja kohta peaks olema 35 m^2 kontoripinda ja see olema pidev võrdlusalus ning tulevaste kinnisvaraplaanide ja kolimiste puhul tuleks alati hinnata puuetega inimeste hoonetesse pääsu võimalusi; kutsub Euroopa välisteenistust üles teavitama parlamenti võimalikest lisaparandustest;

66. peab kahetsusväärseks, et kaheksast soovitusest, mille kontrollikoja esitas 2016. aasta aruandes „Euroopa välisteenistuse hoonete haldamine üle kogu maailma“, on täielikult täidetud vaid üks ja suuremas osas on täidetud kolm soovitust; nõuab kõigi ülejäänud soovituste kiiret ja täielikku täitmist;

Töökeskkond

67. märgib, et selliste vahendusteenistusele teatatud juhtumite arv, mis on seotud õiguste ja kohustustega seotud lahendamata erimeelsustega või tööga seotud eri tüüpi konfliktidega, suurenes 2019. aastal 183 juhtumini (2018. aastal oli neid juhtumeid 135); mõistab, et vahendusteenistusele esitatud juhtumite arvu suurenemine on märk nõuetekohasest toimimisest; võtab teadmiseks, et 2020. aastal võeti Euroopa välisteenistuse vahendusteenistuse kohta vastu uus otsus, et olemasolevaid mehhanisme tugevdada;

68. peab kahetsusväärseks, et liidu delegatsioonides on endiselt tasustamata praktikante; innustab Euroopa välisteenistust astuma samme tagamaks, et praktikantidel on vahendid enda ülalpidamiseks; nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus järgiks Euroopa Ombudsmani soovitust maksta kõigile praktikantidele asjakohast hüvitist, mis katab vähemalt elamiskulud; soovitab eraldada praktikantide tasustamiseks rohkem raha;

Keskkonnamõõde

69. märgib tunnustavalt, et Euroopa välisteenistus andis 2019. aastal volituse kehtestada Euroopa välisteenistuse peakorteri jaoks keskkonnajuhtimissüsteem ning seda on kavas laiendada delegatsioonide võrgustikule; nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus võtaks kõik vajalikud meetmed peakorteri ja liidu delegatsioonide CO_2 jalajälje vähendamiseks, rakendades paberivabasid protsesse ja pöörates põhitähelepanu oma energiaallikate jaotusele ja taastuvate energiaallikate kasutamise soodustamisele.